

ROZHODNUTIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave – disciplinárny senát zložený z predsedníčky senátu JUDr. Alice Gálovej a sudcov Doc. JUDr. Lucie Kurilovskej, PhD. a JUDr. Danice Veselovskej, v disciplinárnej veci vedenej proti **JUDr. A. U.**, sudcovi Okresného súdu R., o návrhu na začatie disciplinárneho konania pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, na ústnom pojednávaní konanom dňa 19.09.2016, takto

r o z h o d o l :

JUDr. A. U., nar. X. X. X., bytom U., sudca Okresného súdu R.,

s a u z n á v a v i n n ý m , ž e

ako sudca Okresného súdu R. v pridelenej veci navrhovateľky A. A. proti odporcovi O. A., o návrhu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedenej na Okresnom súde R. pod sp. zn. V-2 10C/75/96, spôsobil zbytočné priet'ahy, keď v konaní postupoval nesústredeným a neefektívnym spôsobom a nerozhodol vo veci ani po takmer 16 rokoch od jej pridelenia opatrením predsedu súdu zo dňa 26.09.2000,

t e d a

porušil ustanovenie § 30 ods. 4 Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, keď zavinene spôsobil priet'ahy v konaní,

č í m s p á c h a l

disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

za to sa mu u k l a d á

podľa § 117 ods. 1 písm. b) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov disciplinárne opatrenie, a to **zniženie funkčného platu o 30 % na obdobie troch mesiacov.**

O d ô v o d n e n i e :

Ministerka spravodlivosti SR podala dňa 07.04.2016 na Najvyšší súd SR – disciplinárny senát, návrh na začatie disciplinárneho konania proti JUDr. A. U., sudcovi Okresného súdu R. pre závažné disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 2 písm. g) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich, na tom skutkovom základe ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že predmetná vec 10C/75/96 napadla na Okresný súd R. dňa 06.05.1996, ktorá bola najprv pridelená inému sudcovi, až následne opatrením predsedu súdu zo dňa 26.09.2000 sudcovi JUDr. U., ktorý však do podania disciplinárneho návrhu ani raz vo veci meritórne nerozhodol. Navrhovateľka zároveň poukázala na nález Ústavného súdu SR zo dňa 07.03.2012, č. k. I. ÚS/30/2012-30, v ktorom ústavný súd konštatoval porušenie článku 48 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pričom prikázal Okresnému súdu R. konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľovi N. V. A. priznal finančné zadost'učinenie vo výške 3.319,39 €. Ústavný súd vo svojom náleze konštatoval, že spravidla neskúma, či prietahy v konaní spočívajú v subjektívnych alebo objektívnych faktoroch, ale v danom prípade je nepochybné a celkom zrejmé, že vytýkané celkové prietahy v konaní sú spôsobené veľmi neefektívnou činnosťou okresného súdu, keď tento aj napriek nariadeným 60 pojednávaniam neskončil danú vec, hoci aj skutkovo zložitú a nevyvodil proti mnohokrát absentujúcim účastníkom konania (takmer na 25 pojednávaniach) takmer žiadne účinné opatrenia. Navrhovateľ sa so závermi nálezu ústavného súdu stotožnil. Zároveň poukázal na jednotlivé úkony sudcu, ktoré neviedli k rozhodnutiu vo veci, napr. keď sudca opakovane

kontaktoval L. P., a. s. a žiadal o poskytnutie súčinnosti ohľadom účtov bývalého zomrelého odporcu O. A., pričom tá svojimi podaniami zo dňa 26.08.2010, 07.04.2011, 04.06.2012, 02.08.2012, 17.10.2014 a 25.01.2016 opakovane uvádzala, že výpisy z účtov z roku 1997 boli skartované v roku 2008. Ďalej sudca vo veci odročil pojednávanie zo dňa 29.01.2014 na neurčito, keď neuviedol, za akým účelom pojednávanie odročuje a následnou úpravou až zo dňa 18.08.2014 vytýčil termín pojednávania na deň 05.11.2014, pojednávanie však bolo zrušené kvôli ospravedlneniu právneho zástupcu navrhovateľa a nový termín bol stanovený na deň 19.12.2014, keď z dôvodu mylného predvolania na pojednávanie bolo aj toto predvolanie odročené na deň 25.02.2015. Z dôvodu ďalšieho ospravedlnenia účastníkov konania sa ani toto pojednávanie neuskutočnilo a nakoniec sa pojednávalo 11.09.2015, pričom aj toto pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu opätovného dopytu na L. P. a. s.. Sudca teda nepostupoval v súlade s ustanoveniami § 100 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého ako náhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Zároveň sudca konal v rozpore s ustanovením § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť, ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie. Navrhovateľ zdôraznil, že k spôsobeniu zbytočných prietáhov v konaní môže dôjsť nielen neodôvodnenou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania v primeranom čase.

Sudca JUDr. U. sa písomne k návrhu nevyjadril, ale na ústnom pojednávaní dňa 27.07.2016 na svoju obranu uviedol, že keď nastúpil na Okresný súd R. z Okresného súdu R., tak prebral reštančné veci zo súdu R., ktorý bol vo veľmi zlom stave. Prebral 250 starých vecí a hlavne prebral žalobné návrhy týkajúce sa ochrany osobnosti a vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Čo sa týka predmetnej veci vedenej pod sp. zn. V-2 10C/75/96 sudca poukázal na to, že sa túto vec naozaj snažil rozhodnúť, ale problém nastal vtedy, keď odporca O. A. zomrel a na jeho miesto vstúpili do konania jeho dedičia, synovi, ktorí ale pochádzali z rozdielnych vzťahov, preto mali zlé vzťahy. Z toho dôvodu sa potom aj masa BSM rozšírila a dokazovanie sa skomplikovalo. Hlavne bol problém vyporiadať finančné prostriedky ku dňu zániku manželstva, išlo hlavne o obnosy na účtoch zomrelého odporcu. Sudca sa od roku 2010 snažil zistiť, aký zostatok finančných prostriedkov mal na účtoch zomrelý odporca ku dňu zániku manželstva, pričom zo strany

L. P., a. s. narazil na neochotu spolupracovať. Zároveň sa konanie predlžovalo aj tým, že nekonali aj jednotlivé procesné strany, často žiadali odročit' pojednávanie, nezúčastňovali sa na pojednávaní. Sudca poukázal aj na to, že je neprímerane zaťažený. Konal v množstve reštančných vecí, preto sa snažil nájsť správnu mieru, ktoré veci pojednávať, v ktorých veciach konať a v ktorých nekonať. Na Okresnom súde R. je veľmi vysoký nápad a z toho plynie aj tá skutočnosť, že termíny pojednávania musel odročovať aj o dva – tri mesiace, vzhľadom na množstvo vecí. Na margo predmetnej veci sudca ešte uviedol, že sa snažil byť v tejto veci pedantný, čo nakoniec viedlo k disciplinárnemu konaniu. Dnes je situácia v predmetnej veci taká, že účastníci sa konečne zhodli na mase BSM a sudca verí, že do konca roka bude vec rozhodnutá. Sudca apeluje najmä na skutočnosť, že disciplinárne konanie má mať preventívnu funkciu, preto navrhol, aby v jeho prípade bolo upustené od potrestania.

Senát okrem výsluchu sudcu na ústnom pojednávaní, vykonal ďalšie dokazovanie, hlavne sa oboznámil s predmetným spisom Okresného súdu R. sp. zn. 10C/75/96, ďalej s nálezom Ústavného súdu SR I. ÚS 30/2012-30 zo dňa 07.03.2012, ako aj so správou Okresného súdu R. ohľadne zaťažnosti jednotlivých sudcov na civilno-právnom úseku od roku 2008 do roku 2016 (predchádzajúce roky boli skartované), ako aj s nápadom vecí v senáte JUDr. U., počtom rozhodnutých vecí v jednotlivých rokoch od roku 2008 do roku 2016, pričom zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo spisu Okresného súdu R., sp. zn. V-2 10C/75/96 súd zistil, že návrh účastníkov A. A. a O. A. o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov napadlo na Okresný súd R. dňa 06.05.1996. Tento návrh bol najskôr pridelený sudkyňi JUDr. A. I., ktorá vo veci konala a vo veci nariadila znalecké dokazovanie ohľadne oceňovania hlavnej položky masy BSM, a to rodinného domu účastníkov. Následne opatrením predsedu súdu zo dňa 26.09.2000 bola vec pridelená sudcovi JUDr. A. U.. Sudca napriek viacerým pojednávaniam vo veci až do konania ústneho pojednávania ani raz meritórne nerozhodol. Sudca vo veci vytyčoval pojednávania, ktoré však nevedli k rozhodnutiu v danej veci. V tomto smere treba poukázať aj na nález Ústavného súdu SR I. ÚS 30/2012-30 zo dňa 07.03.2012, ktorý konštatoval, že do rozhodnutia ústavného súdu, sudca vytyčil vo veci 60 pojednávanií, pričom v 25 prípadoch bolo pojednávanie odročené z dôvodu absentujúcich účastníkov. Aj po náleze ústavného súdu, ktorý konštatoval priet'ahy v predmetnom konaní a priznal sťažovateľovi N. A. finančné zadosťučinenie vo výške 3.319,39 €, sudca vo veci vytyčoval pojednávanie, pričom však jeho dokazovanie nevedlo k rozhodnutiu v predmetnej veci. Dokazovanie sa týkalo hlavne

zistovania finančných prostriedkov na účte zomrelého odporcu O. A. ku dňu zániku manželstva, pričom sudca opakovane robil dopyty na L. P., a. s. až do januára roku 2016, aj keď mu bolo oznámené, že tieto údaje boli v roku 2008 skartované. Sudca teda po náleze ústavného súdu vytýčil pojednávania od 21.03.2012 až do 09.09.2016 22 pojednávani, ale nerozhodnuté v merite veci. Často bolo odročené o dlhšiu dobu ako jeden mesiac, napr. pojednávanie zo dňa 26.06.2013 bolo odročené až na termín 02. 10. 2013 alebo termín 09.12.2014 bol odročený na termín 25.02.2015 a pojednávanie zo dňa 11.09.2015 bolo odročené až na 17.06.2016. Teda ku dňu konania prvého ústneho pojednávania dňa 27.07.2016 nie že len nebolo vo veci meritórne rozhodnuté, ani nebol určená cena masy BSM za účelom jej vyporiadania.

Zo správy Okresného súdu R. senát zistil, že v roku 2008 bol priemerný nápad v civilných veciach na Okresnom súde R. 166 vecí, v roku 2009 bol 151 vecí, v roku 2010 bol 158 vecí, v roku 2011 bol 154 vecí, v roku 2012 bol 226 vecí, v roku 2013 bol 264 vecí, v roku 2014 bol 336 vecí, v roku 2015 bol 739 vecí a v roku 2016 bol zatiaľ nápad 211 vecí. Čo sa týka predchádzajúceho nápadu v civilných veciach pred rokom 2008, tak tieto údaje už boli skartované, preto ich súd nemohol predložiť. Okresný súd R. predložil stav vecí v senáte sudcu JUDr. U. od roku 2012 do roku 2016, v roku 2012 mal nápad v senáte 239 vecí, pričom sudca rozhodol 153 vecí a nevybavených mal 299 vecí, v roku 2013 napadlo do senátu JUDr. U. 290 vecí, pričom sudca rozhodol 345 vecí a nerozhodnutých mal 341 vecí, v roku 2014 sudcovi napadlo 359 vecí, pričom rozhodol 318 vecí a nevybavených mal 409 vecí, v roku 2015 sudcovi napadlo 731 vecí, rozhodol 719 vecí a nevybavených 690 vecí a v roku 2016 sudcovi napadlo 207 vecí, pričom rozhodol 334 vecí a nevybavených mal 631 vecí, to bolo ku dňu 31.07.2016.

Podľa § 30 ods. 4 Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach, sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 116 ods. 1 písm. a) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach, disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinnosti sudcu.

Disciplinárny senát primárne skúmal zachovanie premlčacej lehoty podľa § 120 ods. 7 Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach. Podľa tohto ustanovenia návrh na začatie

disciplinárneho konania možno podať na disciplinárnom senáte do 6 mesiacov odo dňa, keď sa orgán oprávnený podať návrh dozvedel o disciplinárnom previnení, najviac však do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia, ak ide o disciplinárne previnenie, ktorého sa sudca dopustil zavineným konaním, ktoré má za následok priet'ahy v súdnom konaní, najneskôr do 4 rokov odo dňa spáchania tohto disciplinárneho previnenia.

Na základe preskúmania návrhu na začatie disciplinárneho konania a jeho príloh, najmä sťažnosti N. V. A. adresovanú navrhovateľovi, ako aj predmetného spisu Okresného súdu R. sp. zn. 10C/75/96 senát konštatuje, že návrh na začatie disciplinárneho konania bol podaný pred uplynutím premlčacej doby, uvedenej v hore citovanom ustanovení zákona, keď stav, ktorý je konštatovaný vo výroku tohto rozhodnutia, pretrvával aj ku dňu vyhlásenia predmetného rozhodnutia.

Na základe vykonaného dokazovania disciplinárny senát dospel k záveru, že sudca JUDr. U. svojím konaním, ktoré je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, porušil základné povinnosti sudcu, ktoré sú uvedené v § 30 ods. 4 Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a príseďiacich, keď pri výkone funkcie sudcu zavinené spôsobil priet'ahy v konaní. Za priet'ahy v konaní pritom súd nepovažoval len nečinnosť zo strany sudcu, ale aj jeho neefektívne a nesústreďené konanie, ktoré nevedie k meritórnemu rozhodnutiu vo veci. Za neefektívne konanie sa považuje napr. zisťovanie skutočností a zabezpečovanie dôkazov, ktoré nie sú podkladom pre rozhodnutie vo veci, opakované výsluchy účastníkov, zdĺhavý postup pri zabezpečení dôkazov, nariadenie termínov pojednávania s veľkým časovým odstupom (bez zjavného dôvodu), odročenie pojednávania za účelom dopočutia účastníkov k totožným otázkam ako v predchádzajúcom štádiu, odročenie pojednávania na neurčito (keď je možné určiť konkrétny termín budúceho pojednávania), vyhovenie žiadostiam o odročenie pojednávania bez skúmania existencie dôvodov, akceptovanie všeobecne formulovaných dôvodov na odročenie pojednávania. Senát po preštudovaní predmetného spisu sp. zn. 10C/75/96 zistil takéto neefektívne a nekoordinované konanie zo strany sudcu JUDr. U.. Sudca od roku 2000, kedy mu bola vec pridelená, vytýčil vo veci asi 80 pojednávania, pričom väčšina z nich bola odročená bez prejednávania veci. Dôvod ich odročenia bol často na strane účastníkov konania, ktorí žiadali odročenie, bez doloženia dôvodnosti žiadosti. Sudca opakovane robil dopyty na L. P., a. s., a to od roku 2010 až do roku 2016, pričom už pri prvej odpovedi dopytovanej banky sudcovi muselo byť zrejmé, že ním požadované údaje sú nedostupné a listiny skartované od roku 2008. Odročoval pojednávania za účelom ďalšieho

vypočutia odporcu, pričom odporcu nevypočul na jednom pojednávaní. Odročoval pojednávania na neurčito, pričom neuviedol dôvod odročenia pojednávania. A medzi jednotlivými pojednávaniami vytváral svojím postupom neodôvodnene dlhý časový odstup. Toto konanie, resp. nekonanie zo strany sudcu, nakoniec viedlo k tomu, že za obdobie viac ako 15 rokov nevydal ani jedno meritórne rozhodnutie.

Povinnosťou sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v konaní, aby čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov, kvôli ktorému sa obrátili na súd. Táto povinnosť sudcu vyplýva predovšetkým z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ale aj z § 100 OSP platného v čase podania disciplinárneho návrhu, podľa ktorého, ako náhle sa konanie začalo, mal sudca v ňom postupovať aj bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, čo sa v tomto prípade nestalo. Senát nemohol zobrať do úvahy ani námietky sudcu ohľadne toho, že prejednával zložité veci, hlavne ochrany osobnosti, vypořádania BSM, ktoré boli na Okresný súd R. pridelené po zrušení súdu R., alebo že bol neprimerane zaťažovaný.

V tomto prípade sa však jedná o reštančnú vec, ktorá napadla na súd ešte v roku 1996, takže sudca v nej musí konať prednostne tak, aby vo veci čo najskôr vydal meritórne rozhodnutie, bez ohľadu na počet novších vecí v senáte. Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti senát potom dospel k záveru, že sudca svojím konaním naplnil disciplinárne previnenie podľa § 116 ods. 1 písm. a) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, keď porušil povinnosti sudcu uvedené v § 30 ods. 4 Zákona o sudcoch a prísediacich a spôsobil prieťahy v konaní.

Senát pri ukladaní disciplinárneho opatrenia podľa § 117 Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, prihliadol na rozsah a povahu porušenej povinnosti, spôsob konania sudcu, následok a mieru zavinenia sudcu. Ďalej zohľadnil aj predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť sudcu, zložitosť prejednáwanej veci, keď sa jedná o vypořádanie BSM, ako aj na skutočnosť, že prieťahy v predmetnom konaní neboli spôsobené len na strane sudcu, v dôsledku jeho neefektívneho konania, ale aj v dôsledku konania samotných účastníkov konania, ktorí vo veci viackrát žiadali odročiť pojednávanie, a to tak aj navrhovateľka, ako aj odporcovia. Senát preto podľa § 117 ods. 1 písm. b) Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich, uložil sudcovi zníženie funkčného platu o 30% na obdobie

troch mesiacov, ktoré zodpovedá tak miere zavinenia sudcu, ako aj následku jeho disciplinárneho previnenia.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **možno** podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie odvolateľovi doručilo. Odvolanie treba podať na disciplinárnom senáte, včas podané odvolanie má odkladný účinok (§ 131 ods. 1 Statusového zákona).

V Bratislave, dňa 19. septembra 2016

JUDr. Alica G á l o v á , v. r.
predsedníčka disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová